

ERHAN İ?İL'DAN

Pazar, Haziran 26, 2011

<http://www.mmd.org.tr/sidebar/anilar/erhan-isildan>

1957 y?l?nda Maliye Tefti? Kurulu Ba?kanl???ndan bir yaz? geldi. ?stanbul'un Beykoz ilçesinde büyük bir arazinin sat?? i?leminde yasalara ayk?r?l?k iddias? bulundu?u belirtiliyordu ve bu konunun ara?t?r?lmas? emrediliyordu. Yaz?n?n ek belgesi, Devlet Bakan? taraf?ndan imzalanm?? bir onay yaz?s? idi. Bu belgede, olay?n Maliye Müfetti?leri'nce ara?t?r?lmas? onay? vard?. Ba?bakanl??a sunulmu? ve oradan Maliye Bakanl???'na gönderilmi?ti.

Olay?n yasal aç?dan incelenmesi çok k?sa sürdü. Arazi, 1905 y?l?ndan beri bir Avrupa devletinin uyruklu?undaki ki?ilere aitti. Bu ki?iler yabanc? ve yurt d???nda mukim olduklar? için, o zaman yürürlükte olan kambiyo yasal düzenlemelerine göre ta??n?r ve ta??nmaz mallar? serbestçe sat?lamazd?. Sat?? izni verildi?i de pek görülmemi?ti. ?zin al?nm?? olsa bile, sat?? bedellerinin hatta o mallar?n gelirlerinin T.C. Merkez Bankas?'nda bloke edilmeleri yasa emri idi.

Çal??maya ?stanbul Kambiyo Müdürlü?ü'nden ba?lad?m. Böyle bir izin yoktu. Tam tersine olarak, an?lan merci Beykoz Kaymakaml???'na bu arazinin sat?lamayaca??n? bir yaz? ile bildirmi?ti. Beykoz Tapu Sicili Muhaf?z???na gidip dosyay? inceledim. Kambiyo Müdürlü?ünün yaz?s? dosyada idi. Ne var ki, yasal hükümlere ve bu yaz?ya ra?men arazi sat?l?vermi?ti. Araziyi gidip gördüm. Tamam? ?stanbul bo?az?na bakan ve tapu kayd?na göre yakla??k (250) dönüm (250.000 m2) yüzölçümlü çok güzel e?ilimli bir yamaç?. Sat?? i?lemini inceledi?imde bunun Muhaf?z de?il, Muhaf?z Yard?mc?s? taraf?ndan yap?ld??? ortaya ç?kt?. Resmi belge olan “Yevmiye defteri”ne bakt?m. Muhaf?z, i?lemin yap?ld??? gün için kaymakamdan yaz?l? izin alm?? ve bunu deftere özenle i?lettirmi?. Dosyada, geçmi? y?llara ait yaz??malarda bile ne bir paraf? ne bir imzas? var. K?sa süre önce emekliye ayr?lm?? olan Muhaf?z'? davet ettim. Çar?ma, memur terbiyesi gere?i uydu?unu ve böyle bir arazi hakk?nda bilgisi olmad???n? söyledi. Bu son söz, yeterince ku?ku uyandırd?c? idi, zira buna pek olanak yoktu. Muhaf?z hakk?nda bilgi edinmem kolay oldu. Kendi çevresi dahi “hayli zenginle?mi?” oldu?unu belirtiyordu. Muhaf?z yard?mc?s?n?n durumunu ö?renmek istedim ve evinin bulundu?u Be?ikta?'daki mahallenin muhtar?na gittim. ?lçeye yeni atanm?? bir memur oldu?unu ve kiral?k ev arad???m? söyleyip muhtardan yardım rica etti?imde bir ara sözü Muhaf?z yard?mc?s?na getirdim. Muhtar, “Ne evi? Kendisi zaten kirac?.” dedi ve ayr?nt?l? bilgi verdi. Esnaftan, polisten ve kom?ulardan toplanan bilgiler birbirini do?ruluyordu. Keder verici bir tablo ortaya ç?kt?. Muhaf?z yard?mc?s?n?n y?llard?r a??r hasta bir kar?s? ve ak?l hastas? bir k?z? vard?. Geçim derdi büyüktü fakat “efendi insan”d?.

Araziyi sat?n alm?? görünen iki ki?iyi ara?t?rmak istedim. Tan?yan yok. Bilinebilen adreslerinde de o isimde sokak yok. Zaten onlar da bir hafta sonra araziyi “gerçek al?c?lar”a sat?vermi?ler. Böylece,

gerçek al?c?lar “iyi niyetli üçüncü ki?i” konumuna girivermi?ler.

S?ra ifade almaya gelmi?ti. Beykoz Vergi Dairesi'nden zab?t katipli?i için bir görevli rica ettim. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun gereklerini yapt?ktan sonra sorulara ve yan?tlara ba?lad?k. Bir sorum, “Kambiyo Müdürlü?ünün yaz?s?, sat?? günü ba?ka bir i?lemle ilgili olarak örne?in incelenmek veya suret ç?kar?lmak için dosyadan al?nm?? olabilir mi?” ?eklinde idi. Yan?t ise, “Hay?r olamaz. Ben dikkatsizlik etmi?im” ?eklinde oldu. Durum apaç?k anla??lm??t?. Ayn? soruyu üç kez sordum, üç kez yan?t geldi, “sana tuzak kurulmu?” da denmez ki. Çok u?ra?t?ktan sonra adamca??za “Böyle bir yaz? yoktu. Görmedim.” dedirtebildim. Eski yönergelerimizden bir tanesinde Maliye M?fetti?leri için “a??k-? hürriyet... a??k-? adalet...” diye bir niteleme ö?retisi vard?r.

“Takipsizlik” sonuçlu raporu yazarken, adalet duygusunun verdi?i vicdan huzurunu hep an?msar?m.